

**Miljø- og
Ligestillingsministeriet**
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 14. oktober 2024
Sagsnummer: 2021-1298
MIM 116-24

./.

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering notat om Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelse af chromtrioxid til serviceforkromning i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitesag).

Forslaget forventes drøftet og sat til afstemning på et møde i REACH-komiteen d. 22. oktober 2024.

Forslaget forventes at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark positivt.

Regeringen agter at støtte forslaget, idet der lægges afgørende vægt på, at dekorative anvendelser i møbler og lamper ikke indgår i godkendelsen.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Henrik Hedeman Olsen

Rent drikkevand og sikker
kemi

J.nr. 2024 - 7641

Ref. DOBLE

Den 14. oktober 2024

MIM 116-24

RAMMENOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelse af chromtrioxid til serviceforkromning i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitesag)

KOM-dokumenter foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelse af stoffet chromtrioxid til serviceforkromning i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitésag). Forslaget giver tilladelse til fortsat anvendelse af chromtrioxid for den danske virksomhed Bjerringbro Fornikling A/S. Tilladelsen gives efter optag på godkendelseslisten, bilag XIV i REACH, til fortsat at anvende stoffet indtil december 2028. Forslaget forventes drøftet og sat til afstemning på et møde i REACH-komiteen d. 22. oktober 2024. Forslaget forventes at have økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, der er under 10 mio. kr. om året. Forslaget forventes ikke at have administrative konsekvenser for erhvervslivet eller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget forventes at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark positivt. Regeringen ønsker generelt at begrænse anvendelse af særligt problematiske stoffer i de tilfælde, hvor der ikke kan demonstreres sikker brug, eller hvor der findes egnede alternativer. Kommissionen har fastsat krav om yderligere risikohåndteringsforanstaltninger. Regeringen finder, at kravene vil sikre, at risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold lever op til de danske arbejdsmiljøkrav. De beskrevne risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold vurderes at leve op til de danske miljøkrav i forhold til at sikre den generelle befolkning via miljøet. Regeringen finder, at der for anvendelsen i møbler og lamper er tale om en dekorativ anvendelse. Regeringen agter at støtte forslaget, idet der lægges afgørende vægt på, at dekorative anvendelser i møbler og lamper ikke indgår i godkendelsen.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelsen af chromtrioxid til serviceforkromning.

Forslaget er fremlagt i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH). Forslaget har hjemmel i REACH-forordningens artikel 64, stk. 8.

Forslaget behandles i en undersøgelsesprocedure i REACH-komiteen. Afgiver komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen inden for to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslaget forventes drøftet og sat til afstemning på et møde i REACH-komiteen d. 22.oktober 2024.

Formål og indhold

REACH-forordningens afsnit VII indeholder en godkendelsesordning for særligt problematiske stoffer. Godkendelsesordningens formål er at sikre, at det indre marked fungerer efter hensigten, samtidig med at det sikres, at risici i forbindelse med særligt problematiske stoffer er tilstrækkeligt kontrolleret, og at disse stoffer efterhånden erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige, jf. REACH artikel 55.

Processen med udfasning af særligt problematiske stoffer starter ved optagelsen af stoffet på kandidatlisten, hvor en del virksomheder begynder arbejdet med at skifte til egnede alternativer. Udfasningsprocessen fortsættes ved optagelse på REACH-forordningens bilag XIV (fortegnelse over stoffer, der kræver godkendelse), hvorefter flere virksomheder forventes at udfase stofferne. I sidste ende skal de virksomheder, der stadig har et behov for markedsføring eller anvendelse af stofferne, ansøge om og få godkendelse hertil, idet de skal dokumentere tilstrækkelig kontrol af risici, eller at de socioøkonomiske fordele opvejer risici.

Forordningens bilag XIV indeholder de stoffer, for hvilke der kræves en godkendelse, før de kan markedsføres eller anvendes efter den såkaldte "solnedgangsdato" (det vil sige den dato, hvor anvendelse skal ophøre, med mindre der er indsendt en ansøgning om godkendelse). I ansøgningen om godkendelse af fortsat markedsføring eller anvendelse skal virksomheden godtgøre, at stoffet kan anvendes sikkert, og at der ikke findes egnede alternativer. I de tilfælde, hvor behandling af sagen er påbegyndt efter solnedgangsdatoen, gives godkendelsen fra vedtagelsesdatoen, jf. REACH Afsnit VII.

Forslaget til gennemførelsesretsakt vedrører forvaltningsafgørelser, hvorefter Kommissionen træffer afgørelse vedrørende ansøgningen fra den danske virksomhed Bjerringbro Fornikling A/S om fortsat samlet anvendelse af op til 0,5 tons om året af chromtrioxid:

- Til anvendelse til serviceforkromning af overflader inden for følgende sektorer: 1) sanitære anvendelser, 2) udstyr til tandlæger, 3) maritime anvendelser, 4) fittings i varmeventiler, 5) udstyr til sundhedssektoren, 6) møbler og lamper og 7) byggevarer, som hængsler mm.

Bjerringbro Fornikling A/S sendte d. 18. november 2022 ansøgning om godkendelse af chromtrioxid til ovennævnte anvendelser. Ansøgningen har i henhold til procedurerne i REACH-forordningen været behandlet af det Europæiske Kemikalieagentur, ECHA, i udvalgene for risikovurdering, RAC, og

socioøkonomisk vurdering, SEAC, som henholdsvis d. 1. december 2023 og d. 17. februar 2023 har afgivet følgende udtalelser:

- **RAC** konkluderede, at der ikke kan fastsættes en nedre grænse for, hvornår stoffet er kræftfremkaldende. Udvalget konkluderede endvidere, at for Bjerringbro Fornikling A/S er de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som er beskrevet i ansøgningerne, ikke passende og effektive i forhold til at begrænse risikoen for arbejdstagere, men at de er passende og effektive i forhold til at begrænse risikoen for den generelle befolkning via miljøet. RAC anbefalede, at Bjerringbro Fornikling A/S implementerer yderligere risikohåndteringsforanstaltninger, herunder opdeling af arbejdsopgaver, brug af låg på forkromningsproceslinjen og personlige værnemidler. RAC anbefalede for Bjerringbro Fornikling A/S, at arbejdstageres eksponering i godkendelsesperioden dokumenteres i måleprogrammer, samt at der indføres måleprogrammer for udledningen til miljøet.
- **SEAC** konkluderede, at der ikke på nuværende tidspunkt findes alternative stoffer eller teknologier, som er teknisk og økonomisk gennemførlige for ansøgeren, men samtidig at der findes alternativer, som er teknisk og økonomisk gennemførlige i EU. Udvalget finder ansøgerens substitutionsplan troværdig bortset fra, at et passende alternativ uden borsyre vil være tilgængeligt inden for en periode på 9 år og ikke 12 år som ansøgeren har argumenteret for. SEAC har desuden konkluderet, at ansøgeren har påvist, at de socioøkonomiske fordele opvejer de risici for menneskers sundhed eller miljøet, der følger af anvendelsen af stoffet. SEAC har anbefalet, at der gives en 9-årig frist for Bjerringbro Fornikling A/S.

Kommissionen anmodede efterfølgende om en detaljeret beskrivelse af anvendelserne og har på basis heraf begrænset godkendelsens anvendelsesområde. Kommissionen mener desuden, at der er usikkerhed forbundet med substitutionsplanerne for Bjerringbro Fornikling, idet andre sammenlignelige industrier har kunnet substituere brugen af chromtrioxid inden d. 31. december 2028. Kommissionen foreslår derfor, at godkendelsen for Bjerringbro Fornikling A/S også løber indtil d. 31. december 2028. Kommissionen vil dog først høre medlemslandene, om de er enige i, at der ikke skal tages hensyn til at virksomheden arbejder på at udfase brugen af borsyre. Det er en forudsætning, at ansøgeren implementerer RACs anbefalinger mht. opdeling af arbejdsopgaver og brug af personlige værnemidler, herunder at ansøgeren gennemfører måleprogrammer for arbejdstagernes udsættelse og for udledningen til miljøet. Kommissionen stiller ikke krav om brug af låg, da virksomheden allerede er påbegyndt installeringen af låg på forkromningsproceslinjen. Godkendelsen gives derudover under forudsætning af anvendelse af de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som ansøgeren har beskrevet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget til gennemførelsesretsakt.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakter under REACH-forordningen har direkte retsvirkning i Danmark og skal ikke implementeres i dansk ret.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget.

Forslaget skønnes at medføre erhvervs- og samfundsøkonomiske konsekvenser, hvis den danske virksomhed Bjerringbro Fornikling A/S ikke får en godkendelse til fortsat brug af chromtrioxid. Virksomheden leverer dag-til-dag forkromning og zink-galvanisering til andre virksomheder. Kommissionen vurderer generelt, at det tager to år at omstille produktionen fra chromtrioxid til alternative teknologier. Såfremt der ikke gives godkendelse, vurderes virksomheden at skulle standse produktionen i to år for at kunne skifte til en alternativ teknologi. Det vil medføre et omsætningstab på omkring 12-15 mio. kr. over de to år og tabt profit på omkring 1,5-7,5 mio. kr. over de to år. Virksomheden forventes at kunne fortsætte den øvrige del af produktionen med zink-galvanisering, som udgør op til 50 % af virksomhedens omsætning.

Sagen har ikke nogen statsfinansielle konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

En vedtagelse af forslaget skønnes at have en positiv effekt på beskyttelsesniveauet i Danmark

Høring

Sagen har været i høring i EU-Miljøspecialudvalget.

Danske Tandplejere kan støtte det fremlagte forslag til gennemførelsesretsakt og er enig i regeringens betragtninger.

Forbrugerrådet TÆNK har bemærket, at idet chromtrioxid er kræftfremkaldende, og RAC har vurderet, at der ikke kan fastsættes en nedre grænse for, hvornår stoffet er kræftfremkaldende, bør stoffet ikke godkendes til anvendelse. Forbrugerrådet TÆNK stiller spørgsmål til, hvordan beskyttelsesniveauet i Danmark kan påvirkes positivt, når der er tale om fortsat brug af stoffet. Forbrugerrådet TÆNK undrer sig over, at SEAC kan konkludere, at ansøgeren har påvist, at de socioøkonomiske fordele opvejer de risici for menneskers sundhed eller miljøet, der følger af anvendelsen af stoffet, når der kun er tale om én virksomhed. Forbrugerrådet TÆNK mener, at hvis tilladelsen ikke afvises, bør regeringen arbejde på at gøre godkendelsesperioden endnu kortere og kun tillade essentielle anvendelser.

Det bemærkes hertil, at det vurderes, at beskyttelsesniveauet påvirkes positivt, idet der stilles krav om risikohåndteringsforanstaltninger i forbindelse med fortsat anvendelse. Detaljerne i de risikohåndteringsforanstaltninger, der stilles krav om, eller som allerede er under implementering pga. godkendelsesprocessen, er beskrevet i RAC og SEACs udtalelse om godkendelsen. Når SEAC har draget konklusioner om, at de socioøkonomiske fordele opvejer de risici for menneskers sundhed eller miljøet, der følger af anvendelsen af stoffet, sammenholder de værdien af virksomhedens virke - som regel målt i profit - med risikoen for, at medarbejdere i virksomheden bliver syge og de økonomiske konsekvenser herved.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

På baggrund af tidligere afstemninger om lignende forslag forventes der at være et kvalificeret flertal for forslaget blandt medlemsstaterne.

Regeringens generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at de særligt problematiske stoffer, som er prioriteret og optaget på REACH, Bilag XIV, som udgangspunkt skal erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige. Indtil dette kan opnås, skal risici ved fortsat anvendelse være tilstrækkeligt kontrolleret, eller de socioøkonomiske fordele ved fortsat brug skal opveje eventuelle risici for mennesker og miljø.

Forslaget til gennemførelsesretsakter tager udgangspunkt i, at ansøgeren skal overholde de generelle krav i REACH om kontrol af risici for mennesker og miljø samt gældende arbejdsmiljø- og miljøkrav. Regeringen finder, at de pålagte krav vil sikre, at risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold lever op til de danske arbejdsmiljøkrav. Regeringen finder, at de beskrevne risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold lever op til de danske miljøkrav i forhold til at sikre den generelle befolkning via miljøet.

Regeringen finder, at anvendelserne i ansøgningen bredt kan beskrives som funktionel forkromning med dekorativ karakter, med undtagelse af anvendelsen i møbler og lamper, hvor der er tale om en dekorativ anvendelse. For de funktionelle anvendelser med dekorativ karakter er regeringen enig med Kommissionen i, at der ikke er egnede alternativer, der er økonomisk og teknisk levedygtige for ansøgeren, men at der er egnede alternativer, der er økonomisk og teknisk levedygtige i EU. Regeringen er derfor enig i, at godkendelsen skal have samme længde, som andre sammenlignelige industrier har fået. Regeringen mener endvidere, at der ikke skal gives godkendelse til dekorative anvendelser, hvor den primære funktion er at opnå en blank overflade, som f.eks. pyntelister og knapper i biler, beholdere til kosmetik, dørhåndtag, pyntedele på kaffe- og vaskemaskiner, samt dele af møbler og lamper.

Regeringen agter at støtte forslaget, idet der lægges afgørende vægt på, at den dekorative anvendelse i møbler og lamper ikke indgår i godkendelsen.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.